

Andrzej Daszewski

Nea Paphos

Informator Archeologiczny : badania 12, 303-304

1978

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

BULGARIA

NOVAE /Swisztow/
Okręg tyrnowski

Uniwersytet im. Adama
Mickiewicza
w Poznaniu

Badania prowadził prof. dr Stefan Parnicki-Pudelko. Finansował Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Piąty sezon badań ekspedycji UAM, a dziewiętnasty ekspedycji polskiej i ekspedycji bułgarskiej na terenie rzymskiego i wczesnobizantyjskiego miasta. Ekspedycja poznańska prowadzi badania na przemian z ekspedycją Uniwersytetu Warszawskiego. Okres od I do VII wieku n.e.

Badania skoncentrowano przy wczesnochrześcijańskiej bazylice, w której już podczas poprzedniego sezonu ekspedycji poznańskiej odkryto pozostałości wschodniej ściany z trzema absydami. Ponieważ w ciągu dwumiesięcznego sezonu wykopaliskowego nie było możliwe całkowite odsłonięcie resztek tej wielkiej budowli, eksplorację przeprowadzono głównie przy tych fragmentach, których odkrycie pozwala ustalić wymiary i istotne elementy rzutu poziomego bazyliki. Odkryto więc wszystkie cztery naroża budowli i prawie w całości resztki jej ściany zachodniej, dzięki czemu można było stwierdzić, że długość kościoła łącznie z absydą środkową wynosiła 40,60 m, a szerokość 24,20 - 24,30 m. W fasadowej ścianie zachodniej odkryte zostało trzy wejścia utworzone na osiach trzech naw. W części ołtarzowej przy absydzie południowej odkryto chrzcielnicę, którą stanowił ceglany basen o kształcie greckiego krzyża. W pobliżu chrzcielnicy odkryto w gruzowisku kamienną kropielnicę z wykutym na jednym z jej boków krzyżem pomalowanym czerwoną farbą. We wschodniej części bocznych naw natrafiono na znaczne pozostałości posadzki z płyt ceramicznych, natomiast w zachodniej części nawy środkowej na posadzkę wykonaną z wielkich płyt kamiennych. W konstrukcji murów bazyliki można wyróżnić dwa okresy budowy. Pierwotnie bazylika, zbudowana prawdopodobnie w V wieku lub może nawet w drugiej połowie wieku IV, miała tylko jedną, wielką, półkolistą absydę. W drugim okresie przypadającym prawdopodobnie na początek VI wieku w związku z rozwojem obrzędu religijnego rozbudowano część ołtarzową dodając dwie absydy przy nawach bocznych.

Badania będą kontynuowane.

CYPR

NEA PAPHOS

Polska Stacja Archeologii
Śródziemnomorskiej
w Kairze

Badania prowadził dr Andrzej Daszewski.
Finansowała Stacja Archeologii Śródziemnomorskiej w Kairze. Trzynasty sezon badań.
Okres hellenistyczny i rzymski.

W części centralnej północnego skrzydła pałacu odkryto szereg pomieszczeń o przeznaczeniu gospodarczym. Ten sam rodzaj pomieszczeń odsłonięto także w skrzydle wschodnim. W trakcie prac przy poszerzaniu sondażu z roku ubiegłego pod poziomem pomieszczenia 69 natrafiono na drugą część tygla z odlewniczego warsztatu z okresu II wieku p.n.e. W skrzydle zachodnim przy poszerzaniu sondaży SW/80/77 i w W/80/77 natrafiono na partię dwóch kolejnych budowli późno i wczesnohellenistycznych. Przebadano cysternę leżącą na południowy wschód od wieży 80, zawierającą szereg fragmentów architektonicznych i bloków z dekoracją polichromowaną pochodzących z budowli z I wieku n.e. Prace wykopaliskowe przyniosły wiele drobnych znalezisk jak monety brązowe, lampki terakotowe, hellenistyczne imadła amfor.

EGIPT

ALEKSANDRIA

Polska Stacja Archeologii
Śródziemnomorskiej
w Kairze

Kierownik prac wykopaliskowych dr Mieczysław Rodziewicz. Finansowała Polska Stacja Archeologii Śródziemnomorskiej w Kairze. Dziewiętnasty sezon badań. Dzielnica miejska. Okres rzymski, bizantyjski i wczesnego średniowiecza.

Na terenie Kom el-Dikka badania prowadzono na dwóch odcinkach. Kontynuowano odsłanianie ruin bizantyjskiej części miasta /sondaż W1/. Odkopano spory fragment dzielnicy z okresu V-VII wieku n.e. Wiele domów zbudowanych z wapiennych bloków zachowało się do wysokości pierwszej kondygnacji.

Drugim odcinkiem była starożytna ulica R4 dzieląca dzielnicę mieszkalną od łaźni i cystern. Odsłonięto na całej długości szczyt muru z bloków wapiennych, który odgraniczał prawdopodobnie cysterny od ulicy. Sondaż założony między murem a cysternami wykazał brak zabudowy między tymi konstrukcjami.

Na odcinku północno-wschodnim od dzielnicy mieszkalnej W1 przebadano wczesnośredniowieczną warstwę arabską i stwierdzono brak w tym rejonie tzw. nekropolii górnej.

W obecnym sezonie na Kom el-Dikka przeprowadzono również wstępne rozpoznanie stanu zachowania zespołu łaźni i cystern i sporządzono raport dotyczący przyszłych prac konserwatorskich tych budowli.